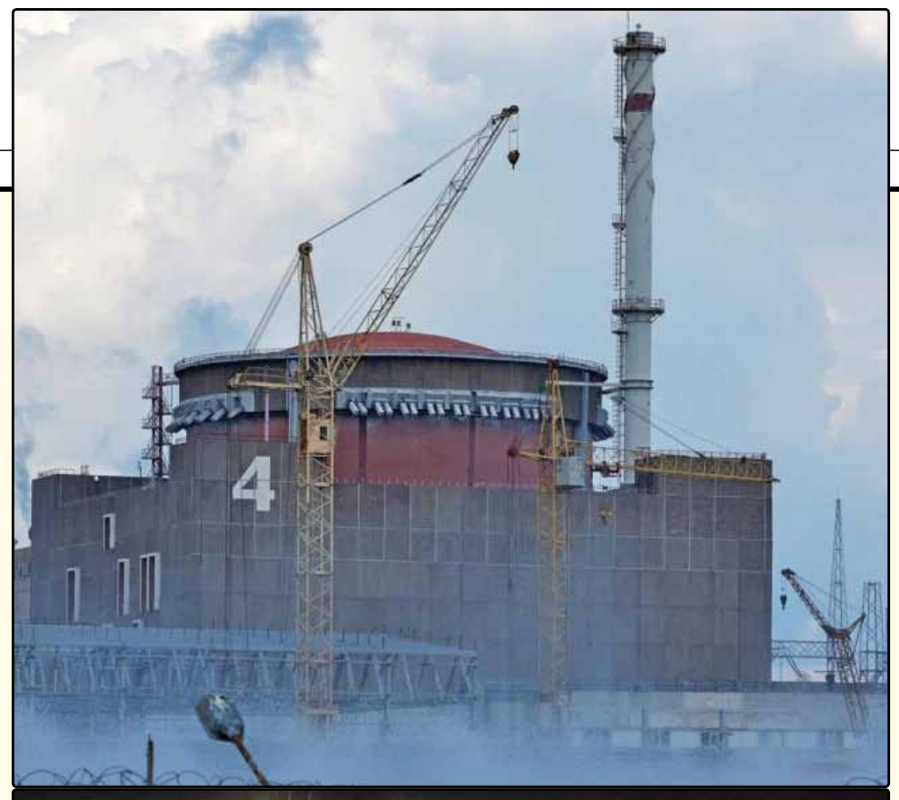

کی‌یف با گلوله‌باران بزرگ‌ترین نیروگاه هسته‌ای اروپا در زاپوروژیا دست به یک اقدام انتحاری زد

تروریسم هسته‌ای غرب در اوکراین

برنامه نظامی هسته‌ای غیرقانونی رژیم اوکراین، همان راز وحشتناکی بود که رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بیش از ۲ ماه پیش در حاشیه اجلاس داووس درباره آن افشاگری کرد. هفته گذشته نیز گروسی بار دیگر درباره اوضاع نیروگاه هسته‌ای زاپوروژیا هشدار داد و گفت: «تمام موازین اصولی فعالیت یک نیروگاه هسته‌ای نقض شده است».

گروه بین‌الملل: آنچه ۶ ماه پیش یک احتمال خطرناک برای اروپا به نظر می‌رسید، امروز می‌تواند پیش‌درآمدی بر یک فاجعه قطعی باشد. رژیم دست‌نشانده غرب در اوکراین پس از تلاشی ناکام برای زیرپا گذاشتن توافق بوداپست و ساخت تسلیحات هسته‌ای، حالا به دنبال ایجاد یک فاجعه هسته‌ای به هر قیمت ممکن است.

«وطن‌امروز» در گزارشی تفصیلی که همان روز آغاز عملیات ویژه روسیه در اوکراین منتشر شد (پنجشنبه ۵ اسفند ۱۴۰۰- صفحه ۵ - چرنوبیلی به وسعت اروپا) بر اینکه غرب عامدانه روی حرکت اوکراین به سمت سلاح هسته‌ای چشم بسته، صحه گذاشت و از نزدیک بودن خطر یک فاجعه هسته‌ای دیگر پس از انفجار نیروگاه چرنوبیل(۱۹۸۴) در اروپا پیش‌آگاهی داد.

البته کانون فاجعه بر خلاف چند هفته قبل و بعد از حمله روسیه به اوکراین، دیگر چرنوبیل، بدنام‌ترین نیروگاه هسته‌ای اروپا نیست، بلکه بزرگ‌ترین نیروگاه قاره است.

در واقع پس از آنکه روس‌ها با عقب‌نشینی از تصرفات اولیه خود در شمال کی‌یف، نیروگاه چرنوبیل را تخلیه کردند و بدون هیچ خسارتی به طرف اوکراینی پس دادند، نام یک نیروگاه دیگر درست در نقطه مقابل آن در جنوب این کشور بر سر زبان‌ها افتاد؛ نیروگاه هسته‌ای زاپوروژیا در شهر انرهودار (شمال شبه‌جزیره کریمه) در جنوب اوکراین و بر کرانه رود دنیپر، یکی از ۱۰ نیروگاه اتمی بزرگ جهان که هم‌اکنون در کنترل ارتش روسیه است و طی ماه اخیر زیر آتش حملات هوایی، موشکی و توپخانه‌ای نیروهای اوکراینی قرار داشته است.

زاپوروژیا همانند شهر پرپیات که نیروگاه چرنوبیل در آن قرار گرفته، یک شهر صنعتی به جا مانده از شوروی در شمال استانی به همین نام در شمال شبه‌جزیره کریمه است. با آنکه بزرگ‌ترین نیروگاه هسته‌ای اروپا در این شهر قرار گرفته اما موقعیت ممتاز آن بر کرانه رود دنیپر (در فاصله بین کی‌یف و دریای سیاه) آن را به مکانی مناسب برای گردشگرانی که پیش از جنگ به منطقه می‌آمدند، تبدیل کرده بود.

از نظر بسیاری از استراتژیست‌ها، مهم‌ترین هدف ارتش روسیه در روزهای آغازین عملیات ویژه در خاک اوکراین، نه کی‌یف، بلکه زاپوروژیا بود؛ جایی که بر اساس گزارش‌های سری، به طور غیرمعمول ده‌ها تن اورانیوم غنی شده و پلوتونیوم توسط دولت زلنسکی در آنجا انباشته شده بود؛ اقدامی که هیچ کاربری دیگری جز تولید تسلیحات غیرمجاز نداشت.

برنامه نظامی هسته‌ای غیرقانونی رژیم اوکراین، همان راز وحشتناکی بود که رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بیش از ۲ ماه پیش در حاشیه اجلاس داووس درباره آن افشاگری کرد که نه تنها واکنش خشمگینانه مقامات کی‌یف، واشنگتن و لندن را در پی داشت، بلکه برای نخستین‌بار پس از آغاز حمله روسیه، شواهدی جدی در تایید موضع مسکو در قبال خطر نظامی‌سازی اوکراین توسط ناتو فراهم آورد.

هفته گذشته گروسی بار دیگر درباره اوضاع نیروگاه هسته‌ای زاپوروژیا هشدار داد و گفت برخوردهای جنگی پیرامون آن از کنترل خارج شده است.

مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی سه‌شنبه هفته گذشته قبل از موج جدید حملات اوکراینی‌ها به این نیروگاه در مصاحبه با خبرگزاری آسوشیتدپرس گفت درباره زاپوروژیا «تمام موازین اصولی فعالیت یک نیروگاه هسته‌ای نقض شده است».

او با برشمردن موارد متعددی از نقض موازین ایمنی، هشدار داد این نیروگاه در یک منطقه جنگی قرار دارد و این مساله را بسیار جدی و خطرناک خواند و در نهایت از روسیه (که کنترل نیروگاه را به کمک تکنیسین‌های اوکراینی در دست دارد) و اوکراین (که آن را محاصره کرده و در حال گلوله‌باران آن است) خواست برای جلوگیری از وقوع یک سانحه هسته‌ای هر چه سریع‌تر به بازرسان و کارشناسان آژانس اجازه بازدید از این نیروگاه را بدهند.

طبیعی است عملیات پرچم دروغین اخیر ارتش اوکراین با هماهنگی کامل دستگاه‌های دیپلماتیک و تبلیغاتی غرب انجام شده باشد؛ عملیاتی که همزمان با صدور بیانیه مشترک آمریکا، انگلیس و فرانسه، ۳ عضو هسته‌ای و دائم شورای امنیت انجام شد که از مسکو خواستند از حمله به نیروگاه‌های هسته‌ای پرهیز کند و اعلام کردند: «پیروزی در یک جنگ هسته‌ای ممکن نیست و نباید اصلا روی دهد».

واشنگتن، لندن و پاریس این بیانیه مشترک را به بهانه آغاز کنفرانس بازبینی «معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای» صادر کردند.

از ابتدای جنگ نیز دولت کی‌یف و حامیان غربی‌اش، روسیه را متهم به ایجاد سپر هسته‌ای یا ایجاد تهدید اتمی علیه قلمرو ناتو از خاک اوکراین می‌کردند اما حالا با گذشت نزدیک به نیمی از سال از این جنگ، شواهد میدانی کافی فراتر از شعارها و تبلیغات وجود دارد که ایده کشاندن اوکراین به جنگ هسته‌ای، یک طرح در اصل آمریکایی برای گروگان‌گیری توأمان امنیت روسیه و اروپا بوده است. مسکو نیز در مقابل، ایده برساخت بحران هسته‌ای در اوکراین را «تروریسم هسته‌ای» به آمریت واشنگتن خوانده است.

درباره حمله به زاپوروژیا، همانند موارد متعدد قبلی که ارتش اوکراین برای مقصر جلوه دادن ارتش روسیه، اقدام به هدف قرار دادن مراکز عمومی خود مثل شهرک‌ها، ایستگاه‌ها، بیمارستان‌ها و هتل‌ها کرده است، این بار هم شواهد کافی وجود دارد که این حملات از سوی ارتش اوکراین انجام شده؛ از جمله اعتراف مقامات محلی اوکراینی.

طبق اعلان سرویس مطبوعاتی اداره نظامی-غیرنظامی شهر انرهودار در غرب استان زاپوروژیای اوکراین، یکشنبه این هفته واحدهای مسلح اوکراین با استفاده از راکت ۲۲۰ میلیمتری اوراگان، این نیروگاه را هدف قرار دادند.

در این بیانیه آمده است: «منطقه ذخیره‌سازی سوخت هسته‌ای مصرفی و ایستگاه پایش رایانه‌ای وضعیت تشعشعات به دنبال حملات نیروهای اوکراینی دچار آسیب شده است. در این گزارش آمده است ساختمان‌های اداری و محوطه مجاور انبار نیز بر اثر این پرتابه‌ها آسیب دیده است».

همان روز «ولادیمیر روگوف» از اعضای شورای اداره نظامی-غیرنظامی انرهودار به خبرگزاری تاس گفت تمام آتش‌سوزی‌هایی که در منطقه نیروگاه اتمی در پی گلوله‌باران نیروهای اوکراینی رخ داده بود، خاموش شده است. با این حال ساعاتی بعد اعلام شد یکی از رآکتورها از کار افتاده است.

۳ هفته پیش‌تر روگوف از حمله پهپادی ارتش اوکراین به نزدیکی این نیروگاه خبر داده بود که توسط نیروهای پدافندی روس مستقر در انرهودار دفع شده بود.

البته سابقه حملات خطرناک به این نقطه حساس هسته‌ای به نخستین روزهای جنگ اوکراین بازمی‌گردد اما باید در نظر گرفت

وزارت دفاع روسیه حمله ارتش اوکراین به زاپوروژیا را اقدامی جدید در جهت تروریسم هسته‌ای برشمرده و آن را محکوم کرده بود. سخنگوی کرملین نیز در این باره به غربی‌ها کنایه زد و گفت: «ما امیدواریم کشورهایی که نفوذ مطلق بر رهبری اوکراین دارند، از این نفوذ برای جلوگیری از چنین گلوله‌بارانی استفاده کنند»

که حمله نخستین توسط روس‌ها با هدف جلوگیری از یک فاجعه بزرگ در زاپوروژیا یعنی ساخت تسلیحات هسته‌ای توسط یک گروه اعزامی ناتو تحت نامطمئن‌ترین شرایط ایمنی بوده است.

از نگاه رئالیست‌های (واقع‌گرایان) بین‌المللی، صدور فرمان حمله تزار جدید کرملین به همسایه جنوب غربی در حقیقت چیزی جز یک تصمیم کلاسیک ژئوپلیتیک بر اساس نظریه «موازنه تهدید» -از دیدگاه استفن والت- نبود. پوتین اواخر فوریه ۲۰۲۲ با دخالت فوری در اوکراینی که با ماجراجویی ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور آلت دست واشنگتن و تل‌آویو، به سرعت در تکاپوی دستیابی به تسلیحات هسته‌ای و کشتار جمعی بود، جلوی شکل‌گیری یک تهدید هسته‌ای-نظامی بزرگ علیه روسیه از نزدیک‌ترین فاصله ممکن را گرفت.

در همین راستا، نیروهای اسپتسناز (ویژه) ارتش روسیه، تنها ۴ روز بعد از آغاز عملیات ویژه در اوکراین، یک عملیات ضربتی سری اما بسیار حساس برای رخنه از شبه‌جزیره کریمه به منطقه زاپوروژیا را در ۲۸ فوریه آغاز کردند.

دسترسی به آن قطعا با فعل و انفعالات نظامی همراه بود که طبق گفته وزارت خارجه اوکراین، باعث شلیک راکت‌هایی به ساختمان‌های غیرحساس و اداری آن شد اما هرگز مثل امروز تاسیسات و مخازن نیروگاه هدف قرار نگرفت. پس از ۵ روز سرانجام بازرسان هسته‌ای همراه این نیروی ضربت در ۴ مارس موفق شدند کنترل زاپوروژیا را موقتا به دست گیرند تا از صحت گزارش‌های سری درباره فعالیت‌های تسلیحاتی دولت اوکراین و ناتو اطمینان حاصل کنند.

آنچه بازرسان هسته‌ای در زاپوروژیا یافتند تکان‌دهنده بود و گواهی از آنکه ادعاهایی که تنها ۲ هفته پیش از آن، رئیس‌جمهور و وزیر خارجه اوکراین در اجلاس امنیتی مونیخ مبنی بر لزوم بازنگری توافق بوداپست ۱۹۹۴ به منظور دستیابی این کشور به سلاح هسته‌ای انجام داده بودند، صرفا یک لاف سیاسی نبوده است.

به نوشته «لارنس نورمن» خبرنگار اعزامی روزنامه وال‌استریت ژورنال به اجلاس مجمع جهانی اقتصاد (داووس) در سوییس، اظهارات تکان‌دهنده رافائل گروسی حاکی از آن بود که رژیم کی‌یف قبل از آغاز حمله روسیه، در تدارک تولید تسلیحات هسته‌ای بوده است. بر اساس این گزارش، مدیرکل آرژانتینی آژانس انرژی اتمی در میزگرد داووس فاش کرده بود ۳۰ تن پلوتونیوم و ۴۰ تن اورانیوم غنی شده در نیروگاه هسته‌ای زاپوروژیا در جنوب اوکراین انبار شده است. طبق گفته گروسی، میزان غنی‌سازی اورانیوم موجود در این نیروگاه فعلا تنها ۵ درصد بود که فقط کاربری تولید برق داشت، نه ساخت تسلیحات اتمی که به اورانیوم غنی شده ۸۰ درصد نیاز دارد. پرسش اصلی اما این بود: تجمیع این حجم از سوخت هسته‌ای در یکی از بزرگ‌ترین رآکتورهای هسته‌ای جهان، چه توجیهی جز وجود یک برنامه تسلیحاتی هسته‌ای در اوکراین تحت حاکمیت زلنسکی داشته است؟ گروسی پیش‌تر در جریان بازدید خود از نیروگاه‌های هسته‌ای این کشور جنگ‌زده اعلام کرده بود مهم‌ترین مساله در اوکراین، خود جنگ است و نه انرژی هسته‌ای. بنا به توئیت خبرنگار آمریکایی وال‌استریت ژورنال، او در داووس با ابراز نگرانی از انبار شدن این حجم عظیم از سوخت هسته‌ای تنها در یک نیروگاه هسته‌ای اوکراین، سیاستمدارانه از نگرانی آژانس درباره گم شدن پلوتونیوم‌ها و اورانیوم‌های مربوطه در میانه فاجعه جنگ اوکراین خبر داده بود.

■ **کمدی -تراژدی انتحار هسته‌ای اوکراین**

درست یک هفته پیش از آنکه ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه فرمان آغاز عملیات ویژه ارتش این کشور در اوکراین را بر مبنای ۳ هدف «نازی‌زدایی، نظامی‌زدایی و هسته‌ای‌زدایی» این همسایه غربی صادر کند، ولودیمیر زلنسکی، کمدین یهودی اوکراینی و رئیس‌جمهور فعلی این کشور در روز ۱۹ فوریه با حضور در نشست امنیتی سالانه مونیخ خطاب به مقامات کشورهای عضو ناتو اعلام کرد کی‌یف قصد ملغی کردن توافقنامه ۱۹۹۴ بوداپست را دارد. طبق این توافقنامه که در کنفرانس OSCE (سازمان امنیت و همکاری اروپا) در پایتخت مجارستان به امضای کشورهای روسیه، اوکراین، بریتانیا، آمریکا، فرانسه، چین، قزاقستان و بلاروس رسید، کشورهای هسته‌ای به جا مانده از فروپاشی شوروی - در کنار روسیه که میراث‌دار اصلی شوروی برشمرده می‌شد- پایبندی خود را به «ان‌پی‌تی» (پیمان منع اشاعه تسلیحات هسته‌ای) اعلام کردند. ضامن‌های اصلی توافق بوداپست ۳ قدرت برتر هسته‌ای آن زمان یعنی فدراسیون روسیه، ایالات متحده و بریتانیا بودند که فرانسه و چین، ۲ قدرت هسته‌ای دیگر و اعضای اصلی شورای امنیت، در سطحی پایین‌تر آن را تضمین کرده بودند. کشورهای متعهد به ترتیب اوکراین، قزاقستان و بلاروس بودند که طی روندی چند ساله، زرادخانه‌های تسلیحاتی‌شان که از دوران شوروی به جا مانده بود، تحت نظر مسکو، واشنگتن و لندن امحا شد.

به همین دلیل، اظهارات زلنسکی در اجلاس امنیتی مونیخ از سوی کارشناسان هسته‌ای، یک مرثیه‌سرایی هسته‌ای از سوی رژیم حاکم بر اوکراین با تم کمدی- تراژدی تعبیر شد.

او گفت: «تفاهمنامه بوداپست معتبر نیست و تصمیم‌های گرفته شده در سال ۱۹۹۴ زیر سوال می‌رود».

۶ ماه پیش رسانه‌های غربی نیز از این اظهارنظر عجیب زلنسکی تعجب کرده بودند. تعبیر حرف این کمدین اوکراینی- اسرائیلی در کاخ مارینسکی کی‌یف این بود که او به دنبال چراغ سبزی از سوی ناتو برای اعلان جنگ به روسیه است.

زمزمه هسته‌ای شدن اوکراین در روزهای منتهی به حمله روسیه به این کشور، تنها در لابه‌لای سخنان زلنسکی در کنفرانس مونیخ نبود که به گوش رسید. فردای سخنرانی احمقانه او، «دیمیتری کولبا» وزیر خارجه اوکراین نیز صریحا به شبکه آمریکایی سی‌بی‌اس گفت تصمیم ۲۸ سال پیش اوکراین در تن دادن به توافق بوداپست و کنار گذاشتن سلاح هسته‌ای، اشتباه بوده است! به جرأت می‌توان گفت صحبت‌های زلنسکی و کولبا در روزهای اول و دوم اسفند بود که پوتین را واداشت شامگاه سوم اسفند آن تصمیم تاریخی را بگیرد که معنایش مشروعیت‌بخشی به ورود نظامی به کشوری بود که به قول او «آلت دست دشمنان روسیه» شده است.

پوتین در سخنانی که پس از امضای دستور تامین امنیت منطقه دونباس اوکراین با اعزام نیروهای حافظ صلح روسیه ایراد کرد، مستقیما این تهدید را تشریح کرد. او به تفصیل گفت: «ما می‌دانیم بیانیه‌هایی مطرح شده مبنی بر اینکه اوکراین قصد توسعه تسلیحات هسته‌ای خودش را دارد و این بیانیه‌ها یک لاف توخالی نیست. اوکراین در حقیقت فناوری‌های هسته‌ای دوران شوروی و سیستم‌های شلیک چنین سلاح‌هایی را شامل سیستم‌های هوانوردی و موشک‌های تاکتیکی (نیمه‌بالستیک) توکشایو در اختیار دارد؛ سیستم‌هایی که سابقا در زمان شوروی توسعه یافتند. برد آنها بیش از ۱۰۰ کیلومتر است اما آنها حتی سیستم‌هایی با بردهای بیشتر را توسعه خواهند داد و تنها نیاز به زمان بیشتر دارند. زمینه‌ای متعلق به دوران شوروی وجود دارد، بنابراین کار اوکراین برای دستیابی به تسلیحات هسته‌ای بسیار آسان‌تر از برخی کشورهای دیگر - که اکنون آنها را نام نمی‌برم و چنین تحقیقاتی را انجام می‌دهند- خواهد بود، بویژه در صورتی که آنها از خارج در حوزه فناوری حمایت دریافت کنند و ما نباید چنین موردی را مردود بدانیم».

رئیس‌جمهور روسیه همچنین به اروپا و جهان در این باره هشدار داد: «اگر اوکراین به سلاح‌های کشتار جمعی دست یابد، وضعیت جهان و اروپا به طرز چشمگیری تغییر خواهد کرد. ما نمی‌توانیم این خطر واقعی را بدون واکنش رها کنیم. به طور ویژه، تکرار می‌کنم حامیان غربی ممکن است به ظهور چنین سلاح‌هایی در اوکراین کمک کنند تا تهدید دیگری برای کشور ما ایجاد کنند».

واکنش توهین‌آمیز مقامات اوکراینی به گزارش فنی مدیرکل آرژانتینی آژانس نشان می‌دهد رژیم حاکم بر کی‌یف را نه سیاستمداران عاقل، بلکه گروهی ماجراجوی دست‌نشانده آمریکا تشکیل می‌دهند که هیچ نسبتی با مناسبات دیپلماتیک ندارند.

به عنوان مثال «اولک کوریکوف» سرپرست بازرسی هسته‌ای اوکراین، در واکنش به اظهارات مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، او را متهم به دروغگویی درباره این کشور کرد. اعتراف «آبه شینزو» درباره مشکوک بودن نقش زلنسکی در کی‌یف، به فاصله کوتاهی پس از افشاگری گروسی انجام شد. نخست‌وزیر پیشین ژاپن که اخیرا مورد سوء قصد قرار گرفت، در مصاحبه با نشریه انگلیسی اکونومیست گفته بود: «امکان اجتناب از اقدام نظامی وجود داشت در صورتی که ولودیمیر زلنسکی تعهد می‌کرد کشورش به ناتو ملحق نمی‌شود یا اختیار خودمختاری به ۲ بخش مورد مناقشه در شرق این کشور را اعطا می‌کرد. بسیار دشوار است که تغییری در تصمیم و موقعیت رئیس‌جمهوری اوکراین اتفاق بیفتد، چرا که وی از جو بایدن تاثیر پذیرفته است».

اظهارات گروسی و آبه در کنار اعتراف پنتاگون به اینکه از ۳

«آنتونیو گوترش» دبیرکل سازمان ملل متحد، حملات اخیر ارتش اوکراین به نیروگاه هسته‌ای زاپوروژیا را «انتحاری» توصیف و محکوم کرده است؛ کنایه‌ای آشکار به ارتش اوکراین

سال قبل از آغاز جنگ اوکراین، تسلیحات راهبردی به اوکراین ارسال کرده، نمایی دیگر از زمینه‌های بروز جنگ اوکراین فراهم می‌آورد که با تبلیغات دستگاهی غرب کاملا تفاوت دارد.

بر اساس گزارشی اختصاصی که نشریه فرانسوی کازور نزدیک به ملی‌گرایان این کشور به نقل از یک منبع اطلاعاتی فرانسه منتشر کرده است، نیروهای اوکراینی از همان آغاز جنگ، به دپوی بزرگی از سلاح‌های پیشرفته ارسالی پنتاگون و ناتو مجهز بوده‌اند. همچنین همان‌طور که قبلا فاش شده، مستشاران نظامی آمریکایی و انگلیسی در همه جبهه‌های این جنگ حاضر بوده‌اند.

در عین حال بی‌تفاوتی آشکار غربی‌ها و رژیم صهیونیستی به چراغ سبز آمریکا برای برکشیدن یک اوکراین هسته‌ای در اروپا، مؤید این است که آنها با کاشتن مهره‌های ماجراجوی خود در کی‌یف، از قبل به پیشواز پدیده یک اوکراین هسته‌ای انتحاری رفته بودند.

■ **تروریسم هسته‌ای در زاپوروژیا**

هر روز شاهد فصل جدیدی از سریال کمدی- تراژدی «اوکراین انتحاری» هستیم که به تهیه‌کنندگی تیم بایدن و کارگردانی و نقش اولی زلنسکی در حال پخش است.

«آنتونیو گوترش» دبیرکل سازمان ملل متحد، حملات اخیر ارتش اوکراین به نیروگاه هسته‌ای زاپوروژیا را «انتحاری» توصیف و محکوم کرده است؛ کنایه‌ای آشکار به ارتش اوکراین.

وزارت دفاع روسیه حمله ارتش اوکراین به زاپوروژیا را اقدامی جدید در جهت تروریسم هسته‌ای برشمرده و آن را محکوم کرده بود. بر اساس این گزارش، گلوله‌باران هفته گذشته به یک خط برق فشار قوی آسیب رسانده و باعث اتصال کوتاه در نیروگاه و ایجاد آتش‌سوزی در تاسیسات هسته‌ای شد که در نهایت مهار شد.

ژنرال «ایگور کوناشنکو» سخنگوی وزارت دفاع روسیه نیز دوشنبه گذشته به خبرنگاران گفت تیپ ۴۴ توپخانه اوکراین مجهز به هایمارس‌های آمریکایی، روز یکشنبه از روستای مارگانتس، در طرف مقابل مخزن بزرگ آب کاخوفکا، به این نیروگاه شلیک کرد. او افزود از روز جمعه این دومین‌باری بود که گلوله‌باران اوکراین باعث آتش‌سوزی و قطعی جزئی برق در نیروگاه شد.

در مقابل ارتش اوکراین مدعی شده است نیروهای روس از تاسیسات هسته‌ای مزبور به عنوان محل استقرار استفاده می‌کردند. با این همه دلقک یهودی کاخ مارینسکی کی‌یف در جدیدترین اظهار نظر خود، حتی بر خلاف گزارش‌های مقامات محلی اوکراینی مدعی شده خود روس‌ها محل استقرارشان را گلوله‌باران کرده‌اند. جالب اینکه واکنش وزارت خارجه دولت بایدن به این رخداد خطرناک نیز نه در تایید ادعای زلنسکی، بلکه در رد آن بوده است، با این تفاوت که آمریکایی‌ها به شکلی باورنکردنی اعلام کرده‌اند حملات به تاسیسات نیروگاه زاپوروژیا چندان خطرناک نبوده است. دیدگاهی کاملا مخالف مدیرکل آژانس انرژی اتمی، دبیر کل سازمان ملل، وزارت دفاع روسیه و اغلب دولت‌های اروپایی که با چشمانی وحشت‌زده این تحولات را در نزدیکی خود دنبال می‌کنند.

روسیه با بازدید ناظران بین‌المللی از این نیروگاه موافقت کرده، البته به استثنای بازرسان آمریکایی. وزارت خارجه روسیه روز دوشنبه اعلام کرد مسکو واشنگتن را از خروج موقت از رژیم بازرسی تحت معاهده خلع سلاح هسته‌ای استارت مطلع کرده است. روسیه با استناد به بند «شرایط استثنایی» در مفاد پیمان استارت، تحریم‌های آمریکا علیه خود را مانعی برای پذیرش بازرسان آمریکایی دانسته است. روس‌ها می‌گویند این پاسخی طبیعی است به «اقدامات محدودکننده یکجانبه ضدروسی» اعمال‌شده توسط ایالات متحده و متحدانش، مانند محدودیت‌های ویزا برای بازرسان روس و ممنوعیت پرواز هواپیماهای روسیه در حریم هوایی آمریکا و اتحادیه اروپا.

در بیانیه وزارت خارجه روسیه همچنین به وخامت وضعیت پیرامونی تاسیسات هسته‌ای زاپوروژیا به دلیل حملات شدید نیروهای اوکراینی اشاره شده و رژیم کی‌یف متهم شده بدین وسیله تمام اروپا را گروگان گرفته است.

«ماریا زاخاروا» سخنگوی این وزارتخانه در بیانیه مزبور آورده است: «روسیه مدت‌هاست از جامعه بین‌المللی خواسته است حملات نظامی بی‌امان را که کی‌یف در زمین این نیروگاه انجام می‌دهد، محکوم کند. حملات در روزهای جمعه و شنبه تجدید شدند و تنها به لطف اقدامات ماهرانه و سریع کارگران (اوکراینی) نیروگاه و همچنین نیروهای روس مستقر در آنجا برای حفاظت همه‌جانبه از نیروگاه از وقوع فاجعه جلوگیری شد. ما نمی‌توانیم واضحات را نادیده بگیریم، هر روز وضعیت خطرناک‌تر می‌شود. فرماندهی نیروهای مسلح [اوکراین] توانایی معقول اندیشیدن را از دست داده است. آنها ظاهرا غریزه اصلی حفاظت از [کشور] خود را از دست داده‌اند. به هر حال، اوکراینی‌ها با نشانه‌گیری توپخانه به سمت رآکتورهای فعال و ذخیره سوخت هسته‌ای مصرف‌شده، در حال هدف قرار دادن خودشان هستند. آنها اروپا را گروگان گرفته‌اند و ظاهرا در سوزاندن آن به خاطر بت‌های نازی خود تردیدی ندارند».

سخنگوی کرملین نیز در این باره به خبرنگاران گفت حملات به تاسیسات هسته‌ای می‌تواند عواقب فاجعه‌باری برای یک منطقه بزرگ، از جمله کل خاک اروپا داشته باشد.

«دیمیتری پسکوف» در این باره به غربی‌ها کنایه زد و گفت: «ما امیدواریم کشورهایی که نفوذ مطلق بر رهبری اوکراین دارند، از این نفوذ برای جلوگیری از چنین گلوله‌بارانی استفاده کنند».

غرب عامدانه روی حرکت اوکراین به سمت سلاح هسته‌ای چشم بسته است

چرنوبیلی به وسعت اروپا

شروین طاهری
روزنامه‌نگار

■ **اوکراین؛ مزبرگرده بولشویک‌ها**

جمهوری سوسیالیستی اوکراین در جوان شوروی مورد نظر بیش از اندازه رهبران گرملین قرار داشت. اسب اوکراین به معنای آزادی کرده یا جانشینی در اوایل قرن بیستم میلادی، هنوز یک اسب بزرگ و نه چندان توسعه‌یافته در میانه راه اروپا و روسیه باقی مانده بود. همان‌طور که واداشتیم پوتین، رئیس‌جمهور روسیه در سخنرانی اخیرش به مناسبت به رسمیت شناختن جمهوری‌های دونتسک و لوهانسک در شرق اوکراین هم اشاره کرده این لغت تاریخی واداشتیم بنیانگذار نظام بولشویکی به اوکراین بود که لادیمیر لنین، بنیانگذار نظام بولشویکی به اوکراین بود که آن را برای نخستین بار به عنوان یک جمهوری، در چارچوب تعریف مدرن دولت- ملت به رسمیت شناخت. کشوری که تا پیش از آن وجود نداشت. ناگهان از دهه نود قرن بیستم به عزیزکرده سران حزب کمونیست تبدیل شد و رفته رفته عنوان

آیا یک فاجعه بسیار بزرگ‌تر از چرنوبیل به انتظار کل اوکراین در انتظار اروپاست؟

منطقه جنگلی چرنوبیل درست در تخ شمالی اوکراین. ۳۶ سال پیش تخ اتفاق طبیعی و صنعتی نظام سوسیالیستی اتحاد جماهیر شوروی بود. پس از انفجار قلب راکتور یک ۴ نیروگاه هسته‌ای مشهور شهر پرپیات، مرکز مسکونی این منطقه تا امروز تبدیل به شهر ارواح شده و نام «چرنوبیل» هم معادل بزرگ‌ترین فاجعه غیرنظامی هسته‌ای ساخت تاریخ معاصر اروپاست.

شامگاه ۲۶ آوریل ۱۹۸۶ بر اثر انفجار در راکتور اتمی پرپیات، مواد رادیواکتیوی که برای ساختن ۱۰۰ بمب اتم

اما در عین حال برنامه دیپلماسی عمومی پنتاگون برای بهت جرات می‌توان گفت صحنه‌های زلنسکی و کولبا در روزهای اول و دوم اسفند بود که پوتین را وادشت به ظهور پرسوناژ تکرار می‌کنم حامیان غربی ممکن است به ظهور چنین سلاح‌هایی در اوکراین کمک کنند تا تهدید دیگری برای کشور ما ایجاد کنند».

به عبارت بهتر، تصمیم تزار جدید کرملین برای دخالت فوری در بحران اوکراین، بر اساس نظریه «موازنه تهدید» -از دیدگاه استفن والت- بود.

نظریه «موازنه تهدید» در فضایی بسط طبیعی پالت پایه‌ای شده که تعدد نظریه «موازنه قدرت» که در جریان جنگ سرد و نظم دوقطبی بخوبی می‌توانست وقایع آن دوران را تبیین و تفسیر کند با فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی و

زمزمه هسته‌ای شدن اوکراین تنها در لابه‌لای سخنان زلنسکی در کنفرانس مونیخ نبود که به گوش رسید. فردای آن، دیمیتری کولبا، وزیر خارجه این کشور صریحا به شبکه آمریکایی «سی‌بی‌اس» گفت تصمیم ۲۸ سال پیش اوکراین در کنار گذاشتن سلاح هسته‌ای اشتباه بوده است. او ظاهرا از عدم مسؤولیت‌پذیری دولت بایدن در فراهم کردن تضمین‌های امنیتی بوداپست برای اوکراین انتقاد کرد

«وطن‌امروز» در گزارشی تفصیلی که همان روز آغاز عملیات ویژه روسیه در اوکراین منتشر شد (پنجشنبه ۵ اسفند ۱۴۰۰- صفحه ۵ -چرنوبیلی به وسعت اروپا) بر اینکه غرب عامدانه روی حرکت اوکراین به سمت سلاح هسته‌ای چشم بسته، صحه گذاشت و از نزدیک بودن خطر یک فاجعه هسته‌ای دیگر پس از انفجار نیروگاه چرنوبیل (۱۹۸۴) در اروپا پیش آگاهی داد